

Záznam zo 7. zasadnutia
Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím,
ktoré sa uskutočnilo dňa 14. novembra 2024 o 13.00 hod.
v zasadacej miestnosti č. 117 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Špitálska 4, 6, 8 v Bratislave

1. Otvorenie

7. zasadnutie Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „rada“) otvoril a viedol pán štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ing. Marián Valentovič, MBA. Všetkých privítal, informoval o navrhovanom pestrom programe a vyjadril presvedčenie, že zasadnutie bude pre všetkých veľmi prínosné. Prítomným poprial úspešné rokovanie.

➤ **Kontrola uznášaniaschopnosti rady**

Tajomníčka rady PhDr. Mária Homolová vykonala kontrolu uznášaniaschopnosti. Podľa čl. 10 ods. 3 štatútu rady je rada spôsobilá zasadať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov rady a zároveň nadpolovičná väčšina komory za mimovládne neziskové organizácie. *Rada bola počas celého zasadnutia uznášaniaschopná.*

➤ **Schválenie návrhu programu zasadnutia**

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti rady sa schvaľoval program 7. zasadnutia rady. Členovia rady dostali priestor na doplnenie programu a na uplatnenie pripomienok k navrhovanému programu.

Na doplnenie programu boli navrhnuté nasledovné informácie:

- RNDr. Branislav Mamojka, CSc. podpredseda rady a predseda Slovenského fóra osôb so zdravotným postihnutím požiadal v rámci bodu Rôzne o odprezentovanie informácie súvisiacej s Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím.
- JUDr. Barbara Illková, PhD., veľvyslankyňa z Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR požiadala o zaradenie Informácie o 4. kole Univerzálneho periodického hodnotenia Slovenskej republiky Radou OSN pre ľudské práva. Program bol jednomyselne schválený.

Schválený program:

1. *Otvorenie*
2. *Informácia Ministerstva financií SR o dani z finančných transakcií – podnet členov rady*
3. *Aktuálny stav prípravy reformy financovania sociálnych služieb*
4. A) *Predstavenie vízie Ministerstva cestovného ruchu a športu SR v rámci problematiky zdravotného postihnutia - podnet člena rady*
B) *Plány Ministerstva cestovného ruchu a športu SR pri zatraktívnení turizmu osôb so zdravotným postihnutím - podnet člena rady*
5. *Informácia vo veci právneho postavenia sprievodcov detských a najmä dospelých pacientov v zdravotníckych zariadeniach počas hospitalizácie - podnet člena rady*
6. *Návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti*
7. *Rôzne*
 - *Informácia podpredsedu rady súvisiaca s Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím*
 - *Informácia o 4. kole Univerzálneho periodického hodnotenia SR Radou OSN pre ľudské práva*

2. Informácia Ministerstva financií SR o dani z finančných transakcií – podnet členov rady

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – odovzdal slovo podpredsedovi rady pánovi podpredsedovi Mamojkovi, aby prítomným povedal niekoľko úvodných slov, nakoľko viacerí členovia komory rady za mimovládne organizácie navrhli zaradiť do programu tento bod.

RNDr. Branislav Mamojka, CSc. podpredseda rady- upresnil, že členov rady by zaujímalo, aké úpravy pripravuje rezort financií na oslobodenie mimovládnych neziskových organizácií osôb so zdravotným postihnutím pôsobiacich v sociálnej oblasti, ako aj neverejných zariadení sociálnych služieb.

JUDr. Ildiko Virágová Milkovičová, Odbor legislatívy finančnej správy a správy daní, Sekcia daňová a colná – prítomných informovala, že Ministerstvo financií aktuálne pripravuje úpravu zákona o dani

z finančných transakcií, ktorej obsahom bude aj návrh oslobodenia niektorých organizácií neziskového sektora. Toto oslobodenie by sa vzťahovalo na právnické osoby neziskového sektora, ktoré majú stanovenú jednak právnu formu (napr. nadácie, občianske združenia, Slovenský červený kríž, cirkevné organizácie, neziskové organizácie a ďalšie) a súčasne účel zriadenia (podpora zdravia, podpora a rozvoj športu, poskytovanie sociálnej pomoci), ktoré môžu tieto subjekty preukazovať bankám stanovami. Ide o právne formy a účely zriadenia (hlavné činnosti) ustanovené v zákone o dani z príjmov v súvislosti s podmienkami pre prijatie podielu zaplatenej dane u prijímateľa. Pričom nie je dôležité, či je subjekt príjemcom 2% podielu zaplatenej dane, ale že spĺňa podmienky na jeho prijatie. Návrh zákona bude predložený v krátkom čase na rokovanie vláde SR.

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – požiadal o informáciu, či bola uvedená novela predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

JUDr. Ildiko Virágová Milkovičová, odbor legislatívy finančnej správy a správy daní, Sekcia daňová a colná, Ministerstvo financií SR – návrh zákona nebude predložený v riadnom legislatívnom konaní, nebol predmetom medzirezortného konania.

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – prítomných informoval, že podpredseda rady vlády pán Mamojka predložil k tomuto bodu programu nasledovný návrh uznesenia: Rada vlády Slovenskej republiky pre osoby so zdravotným postihnutím odporúča Ministerstvu financií SR vyňať z pôsobnosti zákona o dani z finančných transakcií verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, sociálne podniky, neziskové organizácie a občianske združenia pôsobiace v sociálnej oblasti a občianske združenia osôb so zdravotným postihnutím.

JUDr. Barbara Brvnišťanová, vedúca oddelenia právnych vzťahov k zahraničiu, odbor legislatívny, sekcia legislatívy a majetkovo právna, Ministerstvo financií SR - navrhla, aby sa takéto uznesenie neprijímalo, nakoľko predkladaná novela je už v procese a bude predložená na vládu budúci týždeň.

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – uviedol, že berie na vedomie návrh Ministerstva financií SR, dáva ho na zváženie a zohľadnenie pri hlasovaní, ale je povinný dať odhlasovať návrh uznesenia predložený pánom Mamojkom.

Následne vyzval prítomných k hlasovaniu.

Predložené uznesenie **nebolo schválené**. (Za 8, Proti 21, Zdržal sa 0).

Záver: Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím zobrala informáciu na vedomie.

3. Aktuálny stav prípravy reformy financovania sociálnych služieb

Mgr. Mária Machajdíková, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – prítomných informovala, že v deň rokovania rady schválil pán minister predloženie materiálu *návrhu Konceptie reformy financovania sociálnych služieb* do medzirezortného pripomienkového konania. Ďalej uviedla, že na pracovnej skupine minulý mesiac sa snažili v diskusii prediskutovať otvorené otázky, ale zdôraznila, že koncepcia je rámec, ktorý nám určuje jasný smer, ako začať tvoriť legislatívu.

Zásadné veci sa oproti verzii koncepcie z novembra 2023 v návrhu koncepcie nemenili. V tom čase bola silná požiadavka, aby osobná asistencia bola vyňatá vo vzťahu k osobnému rozpočtu, toto bolo akceptované. Nový príspevok, ktorý nazývame príspevok na pomoc pri odkázanosti nebude zahŕňať peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Bude sa môcť využiť či už v sociálnych službách, kde nahradí najmä príspevok pre obecné a neverejné zariadenia podmienené odkázanosťou poskytovaný z rozpočtu MPSVR SR alebo príspevok na opatrovateľskú službu, ktorý by mali poskytovať obce. Rovnako ho bude možné využiť na neformálne opatrovanie, čiže nahradí dnešný príspevok na opatrovanie.

To čo prinášame ako nové je, že tento príspevok bude môcť byť využitý aj vo vybraných zdravotníckych zariadeniach – hospic a dom ošetrovateľskej starostlivosti. Kombinácia bude na človeku. K podpore mechanizmu jeho rozhodnutia o tom, ako budú finančné prostriedky využívané k tomuto účelu, má jednak slúžiť podporované informovanie či už na úrovni samospráv alebo úradov práce, ktoré budú tento príspevok vyplácať a prejde na nich v tom čase posudková činnosť, ale aj podporované rozhodovanie. Zároveň informovala, že plánujú zaviesť novú sociálnu službu na sprostredkovanie sociálnej služby a pomoci, ktorá má pomôcť človeku sa zorientovať v celom systéme a pomôcť mu vybrať si vhodnú formu pomoci.

Ďalej informovala, že po ukončení medzirezortného pripomienkového konania sa budú vyhodnocovať pripomienky a odstraňovať prípadné rozpory. V polovici decembra sa vyhodnotenie

pripomienkového konania a správa o zapracovaní pripomienok stane súčasťou balíka, ktorý pôjde do Európskej komisie ako podklad k splneniu míľníka tejto reformy.

Nakoľko zostane pred nami veľký rozsah prác na príprave legislatívy, činnosť pracovnej skupiny bude naďalej pokračovať a pristúpia k spolupráci ďalšie rezorty.

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – vyzval prítomných, aby v prípade záujmu uplatňovali prípadné pripomienky cez strešné organizácie.

Mgr. Mária Machajdíkova, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR- zdôraznila, že sa jedná len o rámec, nie je to legislatívny materiál. Je to opis toho, ako chceme zákon tvoriť. Ak budú pripomienky veľmi detailné, budú sa zohľadňovať až pri tvorbe legislatívy.

PhDr. Marcela Václavková Konrádová, MBA., reprezentantka skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím- požiadala o informáciu, či už sa vie, aká bude výška príspevku na pomoc pri odkázanosti.

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – uviedol, že v koncepcii je orientačný návrh - odporúčanie. Finálna výška bude predmetom rokovania, až keď budeme riešiť zákon. Budú sa vyjadrovať aj poskytovatelia, či navrhovaná výška pokrýva náklady a na druhej strane sa bude vyjadrovať aj Ministerstvo financií SR.

Mgr. Mária Machajdíkova, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR- V najvyššom stupni (podľa členenia stupňov v návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti) príspevku hovoríme o navrhovanej výške 1000 eur s tým, že táto suma je viazaná v prípade formálnej starostlivosti na nákup sociálnych služieb, prípadne vo vybranom zdravotníckom zariadení. Ak si človek vyberie neformálnu starostlivosť, tak 800 eur (primerane, ako je dnes príspevok na opatrovanie) pôjde jemu na osobný účet a druhá časť 200 eur by bola viazaná na nákup sociálnej služby najmä s cieľom odľahčenia. Súčasne popisujeme, ktoré sociálne služby rámcovo si myslíme, že by mohli byť financované z príspevku.

Milan Měchura, reprezentant skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím- požiadal o informáciu, ako to bude s delením príspevku pri odkázanosti pri stupňoch odkázanosti I-III,

či naďalej zostalo v návrhu to, že tieto stupne budú môcť čerpať príspevok na formálnu starostlivosť, alebo či sa to v rámci pripomienky, ktorú Únia nevidiacich a slabozrakých, ktorú zaslala zmenilo.

Mgr. Mária Machajdíkova, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR- zatiaľ pripomienka Únie nevidiacich a slabozrakých nebola akceptovaná. Zostáva v troch stupňoch, a suma bude môcť byť využitá na nákup sociálnej služby alebo v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Milan Měchura, reprezentant skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím- pán Měchura vyslovil nesúhlas s takýmto návrhom a upozornil, že v rámci medzirezortného pripomienkového konania bude Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska požadovať rovnaký prístup ako v prípade osôb so stupňom odkázanosti IV a V - 80 % výšky peňažného príspevku na pomoc pri odkázanosti využiť na neformálnu starostlivosť a 20 % výšky príspevku na formálnu starostlivosť. Poukázal na skutočnosť, že i keď priebežne sledoval výstupy z pracovnej skupiny pre prípravu reformy, konkrétny návrh poskytovania peňažného príspevku na pomoc pri odkázanosti bol uvedený až v poslednej verzii Konceptie.

Návrh peňažného príspevku na pomoc pri odkázanosti pre osoby so stupňom odkázanosti I až III považuje za porušenie princípu rovnakého zaobchádzania pri porovnaní s návrhom pre osoby so stupňom odkázanosti IV a V. Navyiac, podľa jeho presvedčenia je návrh v rozpore s deklarovateľnými cieľmi uvedenými v texte návrhu Konceptie (vid'. kap. 6.1) i s Plánom obnovy a odolnosti, komponent 13.

Mgr. Mária Machajdíkova, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR- budeme očakávať Vašu zásadnú pripomienku v tejto veci.

Záver: Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím zobrala informáciu na vedomie.

4. A) Predstavenie vízie Ministerstva cestovného ruchu a športu SR v rámci problematiky zdravotného postihnutia - podnet člena rady

Mgr. Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím – požiadal o predstavenie vízie ministerstva, čo má v pláne urobiť v prospech osôb so zdravotným postihnutím a ktoré priority si osvojilo na realizáciu z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Ing. Miloš Tomáš, generálny riaditeľ sekcie športu, Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR – predstavil víziu Ministerstva cestovného ruchu a športu SR nasledovne: Z konkrétnych článkov dohovoru sú z pohľadu Ministerstva cestovného ruchu a športu SR pre cestovný ruch a pre šport najzásadnejšie:

- **Článok 8: Zvyšovanie povedomia** - ako súčasť navrhovaných/rozpracovaných aktivít Ministerstva cestovného ruchu a športu SR v súvislosti so zlepšovaním prístupnosti služieb a zamestnávania v cestovnom ruchu pre znevýhodnené skupiny, ako aj v súvislosti so zlepšovaním prístupnosti športovej infraštruktúry pre znevýhodnené skupiny.

- **Článok 9: Prístupnosť:**

- Za oblasť cestovného ruchu: služieb v cestovnom ruchu a destinačnej ponuky, vrátane verejnosti prístupnej infraštruktúry pre cestovný ruch.

- Za šport: športovej infraštruktúry, vrátane verejnosti prístupnej športovej infraštruktúry.

- **Článok 19: Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti:**

- Za oblasť cestovného ruchu: prístupnosť služieb v cestovnom ruchu/pobytových a iných, ako aj verejnosti voľne prístupnej infraštruktúry pre návštevníkov.

- Za oblasť športu - prístupnosť športovej infraštruktúry, vrátane verejnosti prístupnej športovej infraštruktúry.

- **Článok 21: Sloboda prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám:**

- Za oblasť cestovného ruchu: opatrenia pre zabezpečenie prístupnosti informácií o ponuke a produktoch cestovného ruchu v rámci komunikačných a iných marketingových aktivít ale aj informačného/návštevníckeho servisu; na odporúčaniach pre debarierizačné prvky pre organizácie cestovného ruchu, ktoré ich zabezpečujú. Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR pracuje a je rovnako otvorené spolupráci.

- Za oblasť športu: opatrenia pre zabezpečenie prístupnosti informácií o dostupnosti športovej infraštruktúry v rámci komunikačných a iných marketingových aktivít ale aj informačného/návštevníckeho servisu, na odporúčaniach pre debarierizačné prvky pre športové organizácie, ktoré ich zabezpečujú. Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR pracuje a je rovnako otvorené spolupráci.

- **Článok 27: Práca a zamestnávanie** - v podnikoch cestovného ruchu a nadväzných službách, ktoré majú svoje špecifiká.

- Článok 32: Medzinárodná spolupráca

- Iné články Dohovoru: primerane podľa možností a kompetencií Ministerstva cestovného ruchu a športu SR.

Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR v rámci pripravovanej stratégie momentálne pracuje na čo najširšom zapracovaní podmienok pre znevýhodnené skupiny do jednotlivých opatrení a je otvorené bližšej komunikácii aj pri vypracúvaní a naplňaní akčných plánov aj iných rezortov. V rámci pripravovaných opatrení/aktivít Ministerstva cestovného ruchu a športu SR v štádiu rozpracovanej Stratégie cestovného ruchu ide rámcovo o 2 hlavné oblasti:

1. Prístupnosť pracovných príležitostí v cestovnom ruchu, v rámci oblasti je okrem iných identifikovaná potreba:

- *Vytvárať podmienky pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím v cestovnom ruchu s dôrazom na špecifiká služieb a regiónov*: ako východisko pre ďalšie aktivity- Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR zmapuje v spolupráci s profesionálnymi združeniami doterajšie skúsenosti, súčasné možnosti a problémové oblasti poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu v oblasti zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných skupín v odvetví cestovného ruchu s dôrazom na špecifiká služieb v cestovnom ruchu, možnosti zavádzať debarierizačné prvky a iné špecifické požiadavky pre odstraňovanie bariér pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím a iných znevýhodnených a zraniteľných skupín (vrátane soft skills a aktivít súvisiacich so zvyšovaním povedomia v pracovnom prostredí).

2. Prístupnosť služieb (vrátane verejnosti dostupnej infraštruktúry) **pre návštevníkov**, v rámci oblasti je ako nevyhnutné východisko identifikovaná pre najbližšie obdobie potreba:

- *Zberu, analýzy a využívania údajov o prístupnosti cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím (dostupnom/bezbariérovom cestovnom ruchu)*: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR zahrnie údaje o prístupnosti služieb cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím do metodiky a tvorby systému manažmentu dát o cestovnom ruchu (údajov o atraktivitách, službách, bodoch záujmu, vrátane s tým súvisiacej infraštruktúry v cestovnom ruchu) s dôrazom na možnosti využívania týchto dát pre strategické plánovanie a rozhodovanie organizácií cestovného ruchu a iných zainteresovaných strán v rozvoji cestovného ruchu v slovenských destináciách. V spolupráci s partnermi v území navrhne udržateľný spôsob formu monitoringu aktuálneho stavu prístupnosti atraktivít (infraštruktúry cestovného ruchu) s dôrazom na zavádzanie konkrétnych debarierizačných prvkov (najmä projektov financovaných z verejných zdrojov (vrátane projektov v príprave a implementácii).

- *Vytváranie podmienok pre zavádzanie komplexných riešení pre dostupný/bezbariérový cestovný ruch*: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR navrhne plán pilotných aktivít zameraných na realizáciu odporúčaní Stratégie Európskej únie pre udržateľný cestovný ruch v oblasti zabezpečenia dostupnosti služieb cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím a iných znevýhodnených a zraniteľných skupín. Bude zahŕňať osvetové aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia o potrebách a požiadavkách na zabezpečenie dostupného cestovného ruchu, zdieľanie príkladov dobrej praxe pri zavádzaní debarierizačných prvkov a iných opatrení v rôznych oblastiach tvorby ponuky v cestovnom ruchu (vrátane sprístupňovania trás a inej verejnosti prístupnej infraštruktúry v cestovnom ruchu pre znevýhodnené skupiny a i.). Plán aktivít bude navrhnutý so zapojením vzdelávacích inštitúcií (vrátane univerzít), organizácií cestovného ruchu, občianskych združení a iné.

Výstupy zo zrealizovaných pilotných aktivít (vrátane uvedených aktivít) majú byť východiskom pre komunikáciu Ministerstva cestovného ruchu a športu SR pri vývoji noriem Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu týkajúcich sa bezbariérových služieb cestovného ruchu a návrhu opatrení na národnej úrovni do roku 2030 a neskôr v nadväznosti na Stratégiu Európskej únie pre udržateľný cestovný ruch a iné.

V rámci pripravovaných opatrení/aktivít Ministerstva cestovného ruchu a športu SR v štádiu rozpracovanej oblasti dostupnosti športu ide o:

1. **Prístupnosť služieb** (vrátane verejnosti dostupnej športovej infraštruktúry) pre návštevníkov, v rámci oblasti je ako nevyhnutné východisko identifikovaná pre najbližšie obdobie potreba:

- Zberu, analýzy a využívania údajov o prístupnosti športu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím (dostupnom/bezbariérovom športe): Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR zahrnie údaje o prístupnosti športových podujatí a športovísk pre návštevníkov so zdravotným postihnutím do analýzy s dôrazom na možnosti využívania týchto dát pre strategické plánovanie a rozhodovanie športových organizácií a iných zainteresovaných strán v rozvoji športových podujatí a športovísk. V spolupráci s partnermi navrhne udržateľný spôsob formu monitoringu aktuálneho stavu prístupnosti (športových podujatí a športovísk) s dôrazom na zavádzanie konkrétnych debarierizačných prvkov (najmä projektov financovaných z verejných zdrojov vrátane projektov v príprave a implementácii).

Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu Ministerstva cestovného ruchu a športu SR pri vývoji noriem pre skvalitnenie života osôb so zdravotným postihnutím.

4. B) Plány Ministerstva cestovného ruchu a športu SR pri zatraktívnení turizmu osôb so zdravotným postihnutím - podnet člena rady

Mgr. Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím – uviedol, že turizmus osôb so zdravotným postihnutím predstavuje obrovský balík financií. Požiadal o informáciu, či pracuje ministerstvo na zatraktívnení našej krajiny aj pre túto cieľovú skupinu? Zároveň požiadal ministerstvo o súčinnosť pri vytvorení jednotných a záväzných štandardov pri označení ubytovacích zariadení symbolom prístupnosti tak, aby jeho použitie garantovalo ozajstnú prístupnosť prostredia a to aj vonkajšieho pri turistických trasách.

Dodal, že by veľmi rád privítal ústretovosť Ministerstva cestovného ruchu a športu SR, aby sa uskutočnilo osobné stretnutie so zástupcami Ministerstva cestovného ruchu a športu SR, na ktorom by komunikovali o problémoch, ktoré sa v tejto oblasti nachádzajú, ktorú pokrýva rezort cestovného ruchu a športu. Ako príklad uviedol, že by uvítali garanciu, ak sa niektoré zariadenie označuje ako bezbariérové a má tam piktogram vozíčkara, tak nech je naozaj bezbariérové. Vytvoriť také štandardy kedy bude Slovensko garantovať nejakým spôsobom, že kto tu funguje v rámci dajakej prístupnosti, pretože mnohokrát zisťujeme až po príchode na miesto, že v tomto priestore fungovať nemôžeme. Veľmi radi odovzdajú svoje vedomosti a skúsenosti a

Ing. Miloš Tomáš, generálny riaditeľ sekcie športu, Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR – Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR je otvorené spolupráci pri vytváraní štandardov v nadväznosti na opatrenia aj pre túto cieľovú skupinu a v nadväznosti na spomínaný medzinárodný rozmer a Stratégiu Európskej únie pre udržateľný cestovný ruch. Takisto je otvorené spolupráci ku téme vstupných aktivít uvedených v odpovedi na prvú otázku. Ako jednu z príležitostí zlepšiť prístupnosť prostredia vníma Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR možnosť zapracovať štandardy do podmienok výziev pri poskytovaní dotácií a nenávratných finančných príspevkov. Na záver uviedol, že v prípade potreby je možné kedykoľvek sa na neho obrátiť. Zároveň informoval, že bol vybudovaný nový fond na podporu cestovného ruchu, ktorý vzniká od 1. januára 2025 na základe nového zákona.

Ing. Ján Prílepok, Únia miest Slovenska (primátor mesta Dolný Kubín) - Za uplynulé roky sa nám podarilo urobiť veľa na ceste inklúzie rôzneho druhu, za čo si Mesto Dolný Kubín odnieslo prestížne ocenenie v kategórii Samospráva pre budúce generácie na 4. ročníku FéliX Business Award. Je to ocenenie, ktoré sa udeľuje firmám a samosprávam meniacim budúcnosť Slovenska. Cenu si prevzal osobne dňa 24. októbra 2024 v bratislavskej Starej tržnici.

Mesto Dolný Kubín sa dlhodobo snaží vytvárať bezbariérové prostredie pre všetkých. Zimný štadión sa stal pred 13 rokmi centrom parahokeja na Slovensku. Príbeh sa začal vo chvíli, keď Dolnokubínčan Miroslav Dráb začal trénovať slovenských parahokejistov. Z amatérskeho tímu sa postupne vybudovala národná reprezentácia, ktorá prerazila na medzinárodnej scéne. Dnes majú za sebou úspechy, ako účasť na paralympiáde v Pekingu 2022 či na majstrovstvách sveta A-skupiny v kanadskom Calgary, kde sa umiestnili medzi najlepšími ôsmimi tímami sveta.

Dolný Kubín sa taktiež stal centrom florbalu na elektrických vozíkoch. Po modernizácii športovej haly, ktorá je prispôsobená potrebám hendikepovaných športovcov, má v meste už dva roky svoje zázemie aj družstvo Powerchair Hockey Slovakia - BlueSky Butterflies.

V Dolnom Kubíne sa konajú sústredenia, naposledy začiatkom novembra 2024 medzinárodný camp parahokeja a v polovici septembra 2024 to boli hry znevýhodnenej mládeže – viac ako 200 účastníkov. Potvrdil, že mali problémy ubytovať všetkých účastníkov a hľadajú taktiež spôsoby ako zlepšiť tieto podmienky aj v spolupráci s ich žilinským samosprávnym krajom, kde chcú prebudovať nejaké ubytovacie kapacity aj internátne, ktoré by umožnili dostupne ubytovať dostatočné množstvo ľudí na rôzne sústredenia, aby vedeli tieto podujatia zorganizovať aj cenovo dostupne. Zdôraznil, že rozvoj športových areálov prináša mestu aj cenné príležitosti pre rozvoj cestovného ruchu.

Ďalšia skutočnosť, ktorú uviedol je tá, že sú hodinu aj tri štvrte od medzinárodného letiska Krakov a nemajú ako prepraviť športovcov s ťažkým zdravotným postihnutím z letiska. Dodal, že zistili, že neexistuje žiadny bezbariérový diaľkový autobus. Ich aktivity zaujali nadáciu KIA, ktorá momentálne objednala nový bezbariérový autobus za vyše 600 000 Eur, ktorý ide venovať v prospech mesta Dolný Kubín a ktorý bude slúžiť športovcom, ale aj všetkým ľuďom s handicapom, pretože oni to identifikovali tak, že v dnešnej dobe skupina ľudí na vozíčku nevie ísť spoločne na nejaký výlet. Len sa musia presúvať osobnými automobilmi, nevedia ísť spolu.

Ocenil prácu Ministerstva cestovného ruchu a športu SR, že spoludiskutujeme aj so Slovenským paralympijským výborom, že v Dolnom Kubíne by mohlo vzniknúť ukážkové inkluzívne centrum, kde by sa stierali bariéry a infraštruktúra by čo najlepšie fungovala pre všetkých.

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – zdôraznil, že nemusíme chodiť ďaleko za hranice, aby sme mohli vidieť, ako to ide. Navrhol, že ak si to na niektorom z ďalších zasadnutí odsúhlasíme, všetci členovia rady vlády, ako sme tu, tak by si dovolil požiadať zástupcov mesta Dolný Kubín, že by sme niektoré nasledujúce zasadnutie rady

urobili práve v meste Dolný Kubín, kde sme si pozreli, ako to dokáže fungovať takáto kooperácia ministerstva so samosprávou a ako to implementovať prípadne ďalej.

Ing. Ján Prílepok, Únia miest Slovenska (primátor mesta Dolný Kubín) - zareagoval, že všetci sú srdečne vítaní.

RNDr. Branislav Mamojka, CSc. podpredseda rady a predseda Slovenského fóra osôb so zdravotným postihnutím- vysoko ocenil spomínané aktivity. Následne poznamenal, že sa snažia dlhé roky, aby bol zavedený seriózny systém označovania prístupnosti. Vo vyhláske č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie zrejme sú symboly prístupnosti, ale ťažko ktokoľvek z nás si vie predstaviť, že by ten symbol bol udelený len vtedy, keď zariadenie spĺňa všetko, čo je uvedené vo vyhláske. To sa asi nikdy nepodarí, ale možno u niektorých nových stavieb áno. Ale mi nemáme naozaj stanovené jednoduché jasné kritériá, že kedy daný hotel alebo rekreačné stredisko sa môže označiť symbolom prístupnosti. Je to viac menej na ich vlastnej vôli. Nikto to nekontroluje, i keď možno samotní turisti, keď povedia, že to nie je prístupné. My potrebujeme stanoviť kritériá, podľa ktorých si dané zariadenie vyberie označenie, označí sa, ale bude tu aj kontrola, že keď to zneužije, bude mať sankcie.

Záver: Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím zobrala informáciu na vedomie.

5. Informácia vo veci právneho postavenia sprievodcov detských a najmä dospelých pacientov v zdravotníckych zariadeniach počas hospitalizácie - podnet člena rady

Mgr. Tibor Köböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím – uviedol, že dôvodom tejto požiadavky je to, že v poslednom období čoraz častejšie sa stretáva s problémami sprievodcov dospelých osôb. Čo sa týka sprievodcov detských pacientov, viac menej legislatívne pozadie je známe, ale aj v tomto prípade veľmi rád by počul v tejto veci názor Ministerstva zdravotníctva SR. Ale čo sa dospelých osôb týka, pokiaľ ide o pacienta, ktorý počas hospitalizácie vyžaduje vysokú mieru pomoci a asistovania, tak zdravotnícky personál počas bežnej hospitalizácie nie je pripravený obslúžiť takéhoto pacienta. A keď rodinní príslušníci, alebo osobní asistenti sa chcú zúčastniť celého procesu, v nemocnici so svojim klientom, momentálne ich právne postavenie je viac menej také, že môžu len získať súhlas riaditeľa nemocnice alebo primára oddelenia, ale nemajú právne postavenie, aby sa vyslovene mohli dožadovať prítomnosti.

Ide tu o takých pacientov, ktorí neustále 24 hodín denne potrebujú mať prítomnosť nejakého človeka, pretože častokrát majú dýchacie zariadenie, sú na umelej pľúcnej ventilácii, asistovanom dýchaní. Pokiaľ sú na jednotke intenzívnej starostlivosti, alebo na anesteziologicko resuscitačno oddelení, tam tá prítomnosť zdravotníckeho personálu je. Ale pri iných zdravotných problémoch už to znamená obrovský problém. Jeho otázka znie tak, ako vidí ich postavenie Ministerstvo zdravotníctva SR, rád by vedel, či existuje nejaký právny základ, aby takýto rodinný príslušník sa mohol do zdravotníckeho zariadenia dostať ako sprievodca.

Peter Čvapek, generálny riaditeľ sekcie zdravia, Ministerstv zdravotníctva SR – uviedol, že je potrebné si uvedomiť, že základným poslaním zdravotníckych zariadení ako takých, konkrétne ústavnej zdravotnej starostlivosti je plniť úlohy súvisiace so starostlivosťou a ochranu, zachovanie a navrátenie zdravia pacientom. Čiže bavíme sa o osobách a pacientoch, ktorí reálne vyžadujú zdravotnú starostlivosť.

Rámec pri tých detských pacientoch máme zadefinovaný v zákone č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktorý hovorí o tom, že ktoré osoby ako sprievodca sú ako keby oslobodené od úhrady v rámci starostlivosti, ktorá je poskytovaná v ústavnej zdravotnej starostlivosti a teda tie osoby tam môžu byť. Zároveň doplnil, že legislatíva, ktorá je platná v súčasnosti explicitne nezakazuje, aby bola nejaká osoba prítomná, ale záleží to na poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, že si musí vyhodnotiť, že či v rámci, keď dodrží materiálne technické zabezpečenie, hygienicko epidemiologický štandard a podmienky poskytovania správnej kvality zdravotnej starostlivosti, či tam takýto sprievod vie pustiť, alebo nie.

Prioritne rozumieme tejto požiadavke, aj si uvedomujeme, že tých osôb, ktoré potrebujú 24 hodinovú starostlivosť bude pribúdať. Ale druhou stranou, ktorú si musíme pomenovať, je aj súčasné priestorové vybavenie zdravotníckych zariadení tak ako je, keďže vieme, o koľko ročných budovách sa bavíme, je také, že nie je ideálne preto, aby sme dokázali zabezpečiť prístup sprievodcom týchto osôb. Diskutovať o tom vieme, vieme sa o tom rozprávať v rámci nových nemocníc, ktoré sa postupne začínajú. Pracuje sa na tom a zohľadňuje sa, aby bol nejakým spôsobom zabezpečený priestor aj pre sprievodcov týchto dospelých osôb.

Prítomných informoval, že v rámci tohto podnetu komunikoval s niektorými nemocnicami, ktoré mu deklarovali, že pokiaľ majú reálne možnosť, tak oni toho sprievodcu zoberú do zdravotníckeho zariadenia. Ale stále sa bavíme o tom, že tí lekári majú veľmi ťažkú úlohu vyhodnotiť to, že zoberú pacienta aj so sprievodcom a čo keď príde ďalší pacient, ktorého nebude mať kde uložiť, lebo je tam ten sprievod. Lekári sú veľa krát postavení do takej pomerne ťažkej úlohy, či urobia tento ústupok,

ale následne budú pomerne vo veľkej neistote toho, ak bude potrebné akútne prijať ďalšieho pacienta, či bude mať pre neho miesto.

V súčasnosti je situácia taká, že naša legislatíva explicitne nezakazuje tento sprievod. Je to na rozhodnutí ústavných zdravotníckych zariadení, ich jednotlivých nastavení, alebo vnútorných opatrení, ktoré majú za účelom dodržania hygienicko-epidemiologického štandardu a zároveň dodržanie jednotlivých materiálo-technických podmienok, ktoré im ustanovuje zákon.

K danému bodu sa rozvinula aj diskusia.

Záver: Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím zobrala informáciu na vedomie.

6. Návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti

Ing. Marián Valentovič, MBA, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – prítomných informoval, že požiadavka na zaradenie tohto bodu bola v čase, keď prebiehalo k návrhu zákona medzirezortné pripomienkové konanie. Rešpektujúc túto požiadavku sme sa s kolegami dohodli, že nebudeme vypúšťať tento bod z programu. Napriek tomu, že dnešným dňom bolo aj zo strany pána ministra ale aj niektorých členov tejto rady vlády odkomunikované, že medzirezortné pripomienkové konanie k tomuto návrhu zákona bolo ukončené. Bolo ukočené tým, že dnešným dňom Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR posielala návrh zákona do legislatívnej rady vlády, tak aby mohla byť predložená na vládu. Ďalej uviedol, že viacerí z prítomných tento návrh zákona pripomienkovali. Komunikovali sme s každým kto vzniesol pripomienky, či už fyzicky alebo online a nad rámec toho, čo bolo medializované, či už tá verzia, ktorá bola predložená do medzirezortného pripomienkového konania, alebo tie rozpory, ktoré tam boli otvorené, chcem povedať, že sa nám podarilo nájsť všeobecnú znhodu, že sme takmer všetky pripomienky sa snažili zapracovať a dohodli sme na forme, ako ich zapracujeme.

JUDr. Martin Trnovec, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – prítomných informoval, že od posledného zasadnutia rady vlády sa uskutočnili dve stretnutia pracovnej skupiny a to 30. júla 2024 a 10. októbra 2024. Následne sme ako ministerstvo pracovali na paragrafovom znení vrátane vykonávacieho predpisu. Od augusta 2024 beží tzv. pilotné testovanie, ktoré sme spustili na troch vybraných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rôznych krajochoch a bude končiť koncom novembra 2024. Následne bude prebiehať proces vyhodnotenia tohto testovania a budeme informovať členov pracovnej skupiny o výsledkoch

tohto pilotného testovania. Priebežne mali každý týždeň stretnutia so zástupcami Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré toto pilotné testovanie mali na starosti, kde sme zapracovávali jednotlivé podnety a námety na vylepšenia. Pripomienok bolo vznesených 357 a z toho bola výrazná väčšina zásadných od povinne pripomienkujúcich subjektov a aj od nepovinne pripomienkujúcich subjektov s tým, že sme sa museli vysporiadať so všetkými pripomienkami, absolvovali sme množstvo rozporových konaní a tak ako uviedol pán štátny tajomník, odstránili sme rozpory, ktoré tam boli. Najvypuklejšie rozpory boli, že bola obava, že vypadne veľké množstvo diagnóz z tohto systému, tak sme vysvetľovali na rozporových konaniach, tým že upúšťame od systému diagnóz a ideme k funkčnému posúdeniu zdravotného stavu, tak ako je uvedené v prílohe č. 1 k zákonu o integrovanej posudkovej činnosti, tak tieto diagnózy nevypadávajú a vedia sa nájsť v tých oblastiach, ktoré sme zadefinovali v tejto prílohe. Máme za to, že žiadne diagnózy nevypadávajú, aby som ubezpečil členov rady vlády.

Nehovoriac o tom, že v zákone máme v § 22 prechodné ustanovenie, ktoré hovorí, že nebudeme paušálne preposudzovať nikoho. Ten, kto bol už posúdený pred 31. augustom 2025, tak nebude musieť byť preposúdený, keď mu boli priznané nejaké kompenzačné príspevky, tak mu budú naďalej vyplácané buď na doživotie alebo do momentu ďalšieho preposúdenia, ktoré bude štandardne vykonané v už zmysle novej legislatívy, ktorá dúfam bude prijatá. Čo sa týka termínov, tak dnes 14. novembra 2024 sa materiál odosiela na legislatívnu radu vlády, následne sa odošle na vládu SR. Keď ho vláda schváli a odobrí v predloženom znení, tak budeme 26. novembra 2024 materiál doručovať do Národnej rady SR. Pevne verí, že materiál bude schválený poslancami Národnej rady SR. Doplnil, že pre nás je záväzný míľnik z Plánu obnovy a ten je, že do 31. decembra 2024 musí byť návrh zákona schválený, podpísaný prezidentom a vyhlásený v zbierke zákonov.

JUDr. Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím – uviedla, že dnes bola tlačová konferencia, na ktorej bolo predstavené posledné znenie návrhu zákona. Vyjadrila veľké poďakovanie pánovi ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny SR Erikovi Tomášovi. Dodala, že si myslí, že keby sa on osobne do celého finálneho znenia nezaangažoval, tak by sme tu dnes stále hovorili o tom, že obrovské množstvo zdravotných postihnutí nám z tohto zákona vypadáva. A dnes by sme sa s takým potešením na tlačovej konferencii nezúčastnili. Dodala, že vďaka veľmi precíznemu spracovaniu jednotlivých pripomienok v rámci medzirezortného pripomienkového konania pán minister garantoval, že žiadne zdravotné postihnutie nevypadne. Čiže všetky, ktoré tam chýbali a ktoré boli namietané v rámci medzirezortného pripomienkového konania aj Úradom komisára ale aj celým spektrom mimovládnych organizácií sa do tohto zákona dostali. A až v rámci pripomienkového konania sa odstránili také vážne veci, ktoré naozaj pripravili zákon, od ktorého môžeme očakávať, že aj tá pomoc pre ľudí so zdravotným postihnutím, že príde včas, že pomoc bude

poskytnutá práve vtedy, keď ju bude človek so zdravotným postihnutím potrebovať. Poďakovala za to, že sa celé znenie návrhu zákona vďaka pánovi ministrovi dokázalo expresne vyladiť.

Záver: Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím zobrala informáciu na vedomie.

7. Rôzne

7. A/- Informácia podpredsedu rady súvisiaca s Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím

- RNDr. Branislav Mamojka, CSc. podpredsa rady a predsedu Slovenského fóra osôb so zdravotným postihnutím- uviedol, že keď sme dávali pripomienky k Národnému programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, pripomienkovali sme tam aj bod, ktorý sa týkal antidiskriminačného zákona, a rozšírenia oblastí primeraných úprav na rôzne oblasti života ľudí a teda spoločenského života. Ministerstvo spravodlivosti SR pripravilo zákon, ktorý sa týka úprav, ktoré tematicky obsahuje antidiskriminačný zákon tých piatich úprav (vzdelávanie, zdravotníctvo a pod.) ale v závere uviedli, že pokiaľ by sa to malo týkať všetkých ako to vyžaduje dohovor a ostatné dokumenty, potom by to potrebovalo zmenu ústavy. Dodal, že to je málo pravdepodobné, ale jeho to inšpirovalo. Informoval, že mal možnosť minulý týždeň sa zúčastniť zasadnutia európskeho fóra zdravotného postihnutia v Madride, kde na špeciálnej konferencii bol jeden bod, ktorý sa týkal práve ústavnej podpory práv ľudí so zdravotným postihnutím. On bol hlavne práve preto tam daný, že španielom sa podaril husársky kúsok, majú zmenu v ústave, ktorá výrazne zvyšuje podporu práv ľudí so zdravotným postihnutím, hovorili k tomu aj iné krajiny a myslí si, že je to aj pre nás inšpirácia. Stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR, ktoré mu vtedy vadilo, že ich to brzdí, teraz ho bude veľmi podporovať a bude veľmi rád, keď sa nám podarí na Ministerstve spravodlivosti SR získať podporu v tom, aby sa aj u nás pripravovala zmena ústavy, pretože v rámci ústavy my sme kdesi skrytí pod nejakým zástupným slovíčkom, vôbec tam nie sme. Bude sa tomu venovať a bol by rád, keby sme sa tomu venovali a keby sme získali podporu, aby sa to riešilo ústavným spôsobom.

JUDr. Ján Gabura, generálny riaditeľ sekcie sociálnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – uviedol, že od januára 2025 opätovne začíname vyhodnotenie a aktualizáciu

Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, možno by bolo vhodné toto navrhnúť aj ako novú úlohu čo sa týka gestorstva Ministerstva spravodlivosti SR v spolupráci možno s nami s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Záver: Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím zobrala informáciu na vedomie.

7. B/- Informácia o 4. kole Univerzálneho periodického hodnotenia SR Radou OSN pre ľudské práva

JUDr. Barbara Illková, PhD., veľvyslankyňa, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR – prítomným podala nasledovnú informáciu: Materiál „Odporúčania adresované Slovenskej republike počas štvrtého kola Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva“ bol dňa 28.8.2024 schválený vládou SR uznesením č. 508/2024 s pripomienkou.

Po zapracovaní pripomienky SR akceptovala 192 odporúčaní, čiastočne akceptovala 10 odporúčaní a neakceptovala 40 odporúčaní.

Materiál Univerzálne periodické hodnotenie SR bol následne schválený počas 57. zasadnutia Rady OSN pre ľudské práva v Ženeve v dňoch 30. 9. - 1. 10. 2024 v zmysle „ITEM 6“.

➤ Ukončenie

Zasadnutie bolo ukončené poďakovaním za aktívnu účasť.

Zapísala:

PhDr. Mária Homolová v. r.

tajomníčka Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím _____

Schválil:

Ing. Marián Valentovič, MBA v. r.

štátny tajomník

predsedajúci zasadnutiu Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím _____